

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของนายชำนาญ รวีวรรณพงษ์ โจทก์ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๑๒๕๕/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๓๗๑/๒๕๕๓ ของศาลอาญา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตามคำร้อง ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาวินิจฉัยตามคำร้องว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก คงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยแต่เพียงว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เท่านั้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) บัญญัติว่า

ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่า นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

LIRT

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย ฯลฯ”

เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๑ ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่ คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ ในกรณีรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ได้บัญญัติให้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๘ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้ง ทำความเห็นส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้นพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) จึงเป็นกฎหมายบัญญัติโดยอาศัยหลักการที่รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้ทั้งสิ้น และใช้บังคับ เป็นการทั่วไปไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องเป็นผู้เสียหายในคดีนี้แต่ถูกจำกัดสิทธิมิให้ฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๕ นั้น เห็นว่า การที่ผู้เสียหายจะใช้สิทธิฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๕ ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนตามมาตรา ๑๖๒ (๑) แต่การดำเนินคดีอาญากับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อให้ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็น ส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฟ้องคดีโดยอัยการสูงสุดหรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องตามบทกฎหมายดังกล่าว เป็นการคุ้มครองสิทธิทั้งของผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหา หากได้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง

ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ไม่ อย่างไรก็ตามหากจะถือว่าบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของผู้ร้อง ก็เป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕

นายชุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ